DOI : 10.31357/fhssmph.2005.00735

ශ්‍රී ලංකාවේ සිදුවන වෘත්තීයමය අපරාධයන්හි නෛතික හා සමාජමය පසුබිම

(රේගුව ආශ්‍රිතව සිදු කෙරෙන අපරාධ පිළිබඳ අපරාධ විද්‍යාත්මක අධ්‍යයනයක්)

ගහබඩ ආරච්චිගේ ලෙස්ලි ගාමිණී

දර්ශනපති උපාධිය 2005

<u>ශ්‍රී ලංකාවේ සිදුවන වෘත්තීයමය අපරාධයන්හි නෛතික හා සමාජමය පසුබිම</u>

<u>(රේගුව ආශ්‍රිතව සිදු කෙරෙන අපරාධ පිළිබඳ අපරාධ විද්‍යාත්මක අධ්‍යයනයක්)</u>

සම්පූර්ණ නම :-ගහබඩ ආරච්චිගේ ලෙස්ලි ගාමිණී

ලියා පදිංචි අංකය :-**GS/SS/2036/2003**

වර්ෂය :-**2003/2004**

අපරාධ විද්‍යාව පිළිබඳ දර්ශනපති උපාධිය සඳහා
ඉදිරිපත් කරනු ලබන පර්යේෂණ නිබන්ධනය

සමාජ විද්‍යා හා මානව විද්‍යා අධ්‍යයන අංශය,
ශ්‍රී ජයවර්ධන පුර විශ්ව විද්‍යාලය,
ගංගොඩවිල,
නුගේගොඩ.

පර්යේෂකගේ සටහන

මෙම ස්වාධීන පර්යේෂණ නිබන්ධනය මා විසින්ම සම්පාදනය කළ බවත්, වෙනත් අයෙකුගේ කෘතියකින් උපුටා නොගත් බවත්, මෙහි ඇතුළත් කරුණු මීට පෙර මා විසින් හෝ වෙනත් අයෙකු විසින් හෝ කිසිදු විශ්ව විද්‍යාලයක පශ්චාත් උපාධි පර්යේෂණයක් සඳහා ඉදිරිපත් කොට නැති බවත්, මෙයින් සහතික කරමි.

15.05.2006

-පර්යේෂක

15 MAY 2006

උපදේශකවරුන්ගේ සටහන

ශ්‍රී ලංකාවේ සිදුවන වෘත්තීයමය අපරාධයන්හි නෛතික හා සමාජමය පසුබිම යන මාතෘකාවට විශේෂ අවධානය යොමු කොට, රේගුව ආශ්‍රිතව සිදු කෙරෙන අපරාධ පිළිබඳ අපරාධ විද්‍යාත්මකව අධ්‍යයනය කරමින් එහි අරමුණු හා කාර්ය සාඵල්‍යත්වය පිළිබිඹු කර සිදු කරන ලද මෙම ස්වාධීන පර්යේෂණ නිබන්ධනය අපගේ උපදෙස් පරිදි පර්යේෂකයා විසින් සම්පාදනය කළ බව මෙයින් සහතික කරමි.

-උපදේශක

ආචාර්ය එම්. සී. ස්වර්ණලතා පෙරේරා
අධ්‍යයනාංශ ප්‍රධාන
සමාජ විද්‍යා හා මානව විද්‍යා අධ්‍යයනාංශය
ශ්‍රී ජයවර්ධනපුර විශ්වවිද්‍යාලය
නුගේගොඩ.

-උපදේශක

M. W. Jayasundara
B. A. (Hons.), Sri Lanka; M. A. (Criminology) (Canada)
Senior Lecturer
Dept., of Sociology & Social Anthropology
University of Sri Jayewardenepura
Nugegoda, Sri Lanka.

උපකාරක සැමරුම්

- අපරාධ විද්‍යාව නමැති විෂයය අධ්‍යයනය කිරීම සඳහා උනන්දු කළ මහාචාර්ය නන්දසේන රත්නපාල මැතිඳුන්ට,
- ශ්‍රී ජයවර්ධන පුර විශ්ව විද්‍යාලයේ සමාජ විද්‍යා, මානව විද්‍යා හා අපරාධ විද්‍යා අධ්‍යයන අංශයේ මහාචාර්ය ඩී. ඒ. ටෙනිසන් පෙරේරා මැතිඳුන්ට,
- ශ්‍රී ජයවර්ධන පුර විශ්ව විද්‍යාලයේ සමාජ විද්‍යා, මානව විද්‍යා හා අපරාධ විද්‍යා අධ්‍යයන අංශයේ අංශ ප්‍රධාන තුමියට,
- ශ්‍රී ජයවර්ධන පුර විශ්ව විද්‍යාලයේ සමාජ විද්‍යා, මානව විද්‍යා හා අපරාධ විද්‍යා අධ්‍යයන අංශයේ ආචාර්ය මණ්ඩලයේ සියලුම මහත්ම මහත්මීන්ට,
- මාගේ පර්යේෂණයේ අඩුපාඩු නිරතුරුවම සොයා බලා සෑම අයුරකින්ම උපදෙස් දී මා දිරිමත් කළ උපදේශකවරුන් වන එම්. සී. ස්වර්ණලතා පෙරේරා මහත්මිය සහ එම්. ඩබ්. ජයසුන්දර මහතාට,
- ශ්‍රී ජයවර්ධනපුර විශ්ව විද්‍යාලයේ සමාජ විද්‍යා, මානව විද්‍යා හා අපරාධ විද්‍යා අධ්‍යයන අංශයේ සියලුම කාර්ය මණ්ඩලයට,
- ශ්‍රී ජයවර්ධනපුර විශ්ව විද්‍යාලයේ මානව ශාස්ත්‍ර පීඨයේ පීඨාධිපතිතුමා හා පශ්චාත් උපාධි අධ්‍යයන අංශයේ පීඨාධිපතිතුමිය ඇතුළු සියලුම කාර්ය මණ්ඩලයට,
- රේගු අධ්‍යක්ෂ ජනරාල්තුමාට,
- ශ්‍රී ලංකා රේගු දෙපාර්තමේන්තුවේ සියලුම සහෝදර නිලධාරි මහතුන්ට,
- අවශ්‍ය පොත් පත් හා සංඛ්‍යා ලේඛන සපයා දුන් සියලුම මහතුන්ට,
- සම්මුඛ පරීක්ෂණයට සහභාගී වී තොරතුරු ලබා දුන් සියලුම මහතුන්ට,
- පරිගණක කටයුතුවලදී සහාය දුන් සියලුම දෙනාට,
- අවශ්‍ය අනෙකුත් දත්ත සොයා ගැනීමට උපකාර කළ සියලුම දෙනාට,
- දයාබර බිරිඳ, චාන්දනී, ඉෂාන් හා රංග පුතුන් දෙදෙනා හා සචිනි දියණියට,
- නන් අයුරින් සහාය දුන් සියලු දෙනාට,

හද පිරි බැතින් යුතුව ගෞරවාදර ස්තුතිය පුද කරමි.

සංක්ෂිප්ත සටහන

ශ්‍රී ලංකාවේ සිදුවන වෘත්තීයමය අපරාධයන්හි නෛතික හා සමාජමය පසුබිම යන මාතෘකාව පදනම් කරගෙන "රේගුව ආශ්‍රිතව සිදු කෙරෙන අපරාධ අපරාධ විද්‍යාත්මකව අධ්‍යයනය කිරීම" සදහා මා විසින් සිදු කරන ලද පර්යේෂණයේ හැදින්වීම හා ඒ සදහා භාවිතා කරන ලද ක්‍රමවේදය පළමුවන පරිච්ඡේදයෙන් විස්තර කර ඇත. අපරාධය, අපරාධවල ස්වභාවය හා අපරාධ වර්ගීකරණය විස්තර කොට, වෘත්තීයමය අපරාධ, සුදු කරපටි අපරාධ හා සංවිධානාත්මක අපරාධ පිළිබද විග්‍රහ කිරීමක් දෙවන පරිච්ඡේදයෙහි දක්වා ඇත. ශ්‍රී ලංකාවේ සිදුවන වෘත්තීයමය අපරාධයන් අතුරෙන් මත්ද්‍රව්‍ය ප්‍රවාහනය පිළිබද අපරාධ, අල්ලස හා දූෂණය පිළිබද අපරාධ, විනිමය වැරදි පිළිබද අපරාධ හා ආනයන/අපනයන වැරදි පිළිබද අපරාධ විස්තර කිරීමට තුන්වන පරිච්ඡේදය වෙන් කර ඇත. හතරවෙනි පරිච්ඡේදයෙන් අවධාරණය කර ඇත්තේ වෘත්තීයමය අපරාධයන් හා සම්බන්ධවන අපරාධ විද්‍යාත්මක න්‍යායයන් විස්තර කිරීමටය.

රේගු වැරදි පිළිබද ඓතිහාසික යුගයේ දක්වා ඇති තොරතුරුවල පටන් මෑත යුගය දක්වා විකාශනයත්, එහි ව්‍යුහය, සංවිධානය, කාර්ය භාරය හා බලතල ආදියත් පස්වන පරිච්ඡේදයෙන් එළි දක්වා ඇති අතර, රේගුව ආශ්‍රිතව සිදු කෙරෙන වැරදි අතුරෙන් කිහිපයක් සිද්ධි අධ්‍යයන ආශ්‍රයෙන් හයවන පරිච්ඡේදයේ සවිස්තරව පෙන්වා දී ඇත. මෙතෙක් අපරාධ, වෘත්තීයමය අපරාධ හා රේගුව පිළිබදව දැක්වූ කරුණු අපරාධ විද්‍යාත්මක න්‍යායන් ඇසුරෙන් දැක්වූ කරුණු හා ගලපා අපරාධ විද්‍යාත්මකව විග්‍රහ කිරීමට ඊළඟ පරිච්ඡේදය යොදා ගත් අතර, සමස්ත අධ්‍යයනය පිළිබදව සිදුකෙරෙන නිගමන හා යෝජනා අවසාන පරිච්ඡේදයෙන් පිළිබිඹු වේ.

මෙම පර්යේෂණ සදහා භාවිතා කරන ලද ඡායාරූප රූපසටහන්, වගු, ඇමුණුම්, ආශ්‍රිත නඩු තීන්දු හා ග්‍රන්ථ නාමාවලිය පර්යේෂණ කෘතිය අවසානයේ දක්වා පෙන්වා දී ඇත.

ශ්‍රී ලංකාවේ සිදුවන වෘත්තීයමය අපරාධයන්හි නෛතික හා සමාජමය පසුබිම

(රේගුව ආශ්‍රිතව සිදු කෙරෙන අපරාධ පිළිබඳ අපරාධ විද්‍යාත්මක අධ්‍යයනයක්)

1. පළමුවන පරිච්ඡේදය-හැඳින්වීම හා ක්‍රමවේදය

1.1	අධ්‍යයන මාතෘකාව පිළිබඳව හැඳින්වීම	01
1.2	අධ්‍යයනයේ වැදගත්කම	02
1.3	අධ්‍යයනයේ අරමුණු	04
1.4	අධ්‍යයනය ගැටලුව	05
1.5	අධ්‍යයනයේ සීමා	09
1.6	අධ්‍යයනය සඳහා භාවිතා කරන මූලාශ්‍ර	10
1.7	අධ්‍යයන ප්‍රදේශය තෝරා ගැනීම හා නියැදි තෝරා ගැනීම	11
1.7.1	භෞමික හා මුහුදු බල සීමාව	11
1.7.2	නෛතික බල සීමාව	13
1.8	දත්ත එක් රැස් කිරීම සඳහා භාවිතා කරන ලද ක්‍රම වේදය	
1.8.1	පොත් පත් පරිශීලනය කිරීම	14
1.8.2	සම්මුඛ පරීක්ෂණය හා පුද්ගල හමු	15
1.8.3	සහභාගිත්ව නිරීක්ෂණය හා කාර්ය කොටස් රඟපෑම	17
1.8.4	නිරීක්ෂණය	18

1.8.5 අත්දැකීම 19

1.8.6 නඩු තීන්දු හා වාර්තා 20

1.8.7 දෙපාර්තමේන්තු නියෝග 21

1.8.8 ගෘහස්ථ පරීක්ෂණ වාර්තා 21

1.8.9 සංඛ්‍යා ලේඛන හා දත්ත 21

2. දෙවන පරිච්ඡේදය-අපරාධ හා අපරාධ විග්‍රහය

2.1 අපරාධය-හැඳින්වීම 23

2.2 අපරාධය-අර්ථ නිරූපණය 24

2.3 අපරාධ වර්ගීකරණය 30

2.4 ශ්‍රී ලංකාවේ සිදුවන අපරාධ 31

2.5 වෘත්තීයමය අපරාධ 34

2.5.1 වෘත්තීය අපරාධකරුවා 34

2.5.2 වෘත්තීය අපරාධකරුවාගේ ලක්ෂණ 39

2.6 සුදු කරපටි අපරාධ 44

2.7 සංවිධානාත්මක අපරාධ 50

3. තුන්වන පරිච්ඡේදය-ශ්‍රී ලංකාවේ සිදුවන වෘත්තීයමය අපරාධ

3.1 මත්ද්‍රව්‍ය ප්‍රවාහනය 52

3.2 අල්ලස හෝ දූෂණය 60

3.3 විනිමය පිළිබඳ අපරාධ 66

3.4 ආනයන හා අපනයන පිළිබඳ අපරාධ 72

4. හතරවන පරිච්ඡේදය-වෘත්තීයමය අපරාධවල

න්‍යායාත්මක පසුබිම

4.1 අනෝමීය න්‍යාය 78

4.2 අපරාධ පිළිබඳ උප සංස්කෘතික න්‍යාය 87

4.3 අන්තර් ආශ්‍රය පිළිබඳ න්‍යාය 91

4.4 ලේබල් කිරීමේ න්‍යාය 98

4.5 සමාජ පාලන න්‍යාය 103

5. පස්වන පරිච්ඡේදය- ශ්‍රී ලංකාවේ රේගුව හා

එහි ව්‍යුහාත්මක ස්වරූපය

5.1 රේගුව-හැඳින්වීම 108

5.2 රේගුවේ ඓතිහාසික පසුබිම හා විකාශය

5.2.1 හැඳින්වීම 108

5.2.2 මනුස්මෘතියෙහි සඳහන් තොරතුරු 109

5.2.3 අර්ථ ශාස්ත්‍රයෙහි සඳහන් තොරතුරු 111

5.2.4 ත්‍රිපිටකයෙහි සඳහන් තොරතුරු 114

5.2.5 ශ්‍රී ලංකා රේගුවේ ඓතිහාසික පසුබිම හා

එහි විකාශය 116

5.3 රේගුවේ සංවිධාන සටහන 121

5.4 රේගුවේ පරමාර්ථ හා කාර්ය භාරය 122

5.4.1 ආදායම එකතු කිරීම 124

5.4.2 නීතිය බලාත්මක කිරීම 126

5.4.3 වෙළඳ පහසුකම් සැලසීම 127

5.4.4 සමාජ සුබ සාධනය 129

5.5 රේගු වැරදි වර්ගීකරණය 130

6. හයවන පරිච්ඡේදය- සිද්ධි අධ්‍යයන හා රේගුව ආශ්‍රිතව සිදු කෙරෙන වැරදි පිළිබඳ විමර්ශණයක්

6.1 රේගු අපරාධ ඇතිවිය හැකි අවස්ථා 133

6.2 රේගුව ආශ්‍රිතව සිදු කෙරෙන වැරදි 136

6.2.1 තහනම් භාණ්ඩ ආනයනය හෝ අපනයනය 136

සිද්ධි අධ්‍යයන 1

පිටි කොටන යන්ත්‍රයක සඟවා මෙරටට ගෙන එන ලද හෙරොයින් තොගයක් 138

6.2.2 සීමා කළ භාණ්ඩ ආනයනය හෝ අපනයනය 141

සිද්ධි අධ්‍යයන 2

නීති විරෝධී ලෙස මැණික් ගල ගෙනයාම 145

6.2.3 කොන්දේසි යටතේ ආනයනය කළ භාණ්ඩ ආනයනයෙන් පසු කොන්දේසි කඩ කිරීම 150

සිද්ධි අධ්‍යයන 3

කොග්ගල වෙළඳ කලාපයෙන් අනවසරයෙන් රෙදි පිට කිරීම 152

6.2.4 තීරු බදු සහන ව්‍යාජ ලෙස පාවිච්චි කිරීම 156

සිද්ධි අධ්‍යයන 4

තීරු බදු සහන ව්‍යාජ ලෙස පාවිච්චි කළ භික්ෂූන් වහන්සේ 158

6.2.5	ඌණ තක්සේරුව	161
	සිද්ධි අධ්‍යයන 5	
	අඩුවෙන් මිල තක්සේරු කරන ලද	
	රෙදි යාර ලක්ෂයක්	**162**
6.2.6	වෙනත්	165
6.2.6.1	සාවද්‍ය ප්‍රකාශනය	166
6.2.6.2	ප්‍රකාශනය නොකිරීම	167
6.2.6.3	බඩු භාණ්ඩ සඟවා ගෙන ඒම	168
6.2.6.4	ව්‍යාජ ලේඛන ඉදිරිපත් කිරීම	169
6.2.6.5	වෙනත්	170
6.3	රේගු අපරාධකාරයාගේ ලක්ෂණ	171
6.3.1	හොරබඩු ජාවාරම්කරුවා	173
	සිද්ධි අධ්‍යයන 6	173
	සිද්ධි අධ්‍යයන 7	174
	සිද්ධි අධ්‍යයන 8	175
	සිද්ධි අධ්‍යයන 9	177
	සිද්ධි අධ්‍යයන 10	178
6.3.2	රේගු ව්‍යුහය තුළ ක්‍රියාත්මක වන	
	සුදු කරපටි අපරාධකරුවා	179
	සිද්ධි අධ්‍යයන 11	179
	සිද්ධි අධ්‍යයන 12	182
	සිද්ධි අධ්‍යයන 13	183
	සිද්ධි අධ්‍යයන 14	184
	සිද්ධි අධ්‍යයන 15	186

7. හත්වන පරිච්ඡේදය-රේගුව ආශ්‍රිතව සිදු කෙරෙන වැරදි පිළිබඳව අපරාධ විද්‍යාත්මකව ඇගයීම

7.1 රේගු වරදේ අපරාධකාරී ස්වභාවය 187

7.1.1 නෛතික පසුබිම 187

7.1.2 සමාජමය පසුබිම 190

7.2 රේගු වැරදි පිළිබඳ සමාජ පාලනය 191

7.2.1 ආර්ථික පාලනය 191

7.2.2 ආගමික හා සංස්කෘතික පාලනය 194

7.2.3 බුද්ධිමය දේපල පාලනය 195

7.2.4 සෞඛ්‍ය පාලනය 197

7.2.5 පාරිසරික පාලනය 198

7.2.6 වෙනත් 198

7.3 රේගු අපරාධ සම්බන්ධව රේගුවේ කාර්ය භාරය 200

7.3.1 සෝදිසි කිරීමේ බලතල 201

7.3.2 අත් අඩංගුවට ගැනීමේ බලතල 201

7.3.3 විමර්ශණය කිරීමේ බලතල 203

7.3.4 පරීක්ෂණය කිරීමේ බලතල 203

7.3.5 දඩුවම් කිරීමේ බලතල 204

7.3.6 අභිමතය පාවිච්චි කිරීමේ බලතල 205

7.3.7 සමථයට පත් කිරීමේ බලතල 206

7.3.8 වෙනත් බලතල 207

7.4 රේගු අපරාධයේ චර්යා රටා 207

7.5 රේගු අපරාධ යුක්ති විසර්ජන ක්‍රමය 217

7.5.1 රේගු පරීක්ෂණයේ ස්වභාවය 218

7.5.2 රේගු විනිසුරුවරයා සතු ලක්ෂණ 219

7.5.3 යුක්තිය පසිදලීම 220

7.6 රේගු දණ්ඩන වේදය 224

7.6.1 රාජසන්තක කිරීම 226

7.6.2 අමතර අහිමි කිරීම 226

7.6.3 දණ්ඩන පැනවීම 226

7.6.4 දඩ පැනවීම 227

7.6.5 භාණ්ඩ විනාශ කිරීම 227

7.6.6 භාණ්ඩ විකිණීම 227

7.7 රේගු අපරාධකරු හෝ සුදු කරපටි අපරාධකරු එය යුක්ති සහගත කරන ආකාරය 228

7.7.1 නෛතික පසුබිම 228

7.7.2 සමාජමය පසුබිම 231

7.8 රේගු වරදේ ගොදුරු 233

8. අටවන පරිච්ඡේදය-නිගමන හා යෝජනා

8.1 නිගමන 236

8.2 යෝජනා 246

ඇමුණුම්

1 වන ඇමුණුම	සම්මුඛ පරීක්ෂණ සඳහා ඉදිරිපත් කරන ලද ප්‍රශ්නාවලිය	255
2 වන ඇමුණුම	ආශ්‍රිත තඩු තීන්දු	257
3 වන ඇමුණුම	"ආ" උපලේඛනය-රේගු ආඥා පනත	258
4 වන ඇමුණුම	රේගු ආඥාපනත හැර වෙනත් ආඥා පනත් යටතේ ගැණෙන වැරදි	264

ඡායාරූප

3.1	අත් අඩංගුවට ගන්නා ලද විදේශීය මුදල් තොගයක්	71
6.1	අත් අඩංගුවට ගන්නා ලද හෙරොයින් තොගයක්	139

රූපසටහන්

1.1	ශ්‍රී ලංකාවේ රේගු කාර්යාල පිහිටා ඇති ස්ථාන	12
3.1	මත්ද්‍රව්‍ය ප්‍රවාහනය කරන මාර්ග	58
5.1	රේගුවේ සංවිධාන සටහන	121
5.2	රේගුවේ පරමාර්ථ	122